

Norges vassdrags- og energidirektorat
nve@nve.no

Referansenummer: 201203894

Oslo, 10. oktober 2014

Høring – endringer i kontrollforskriften

Elektroforeningen (heretter EFO) viser til den offentlige høringen av forslag til endring i forskrift om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffier (kontrollforskriften). Elektroforeningen står ikke på listen med høringsinstanser, men tillater seg likevel å levere svar på nevnte høring.

Vi tillater også å be om at EFO for fremtidige høringer kan settes på NVEs høringsliste. EFO er en næringsorganisasjon som representerer grossister, produsenter og importører av elektrisk utstyr.

EFO samarbeider med Norsk Teknologi i mange saker og er kjent med Norsk Teknologi sin dialog med NVE rundt flere av spørsmålene som reiser seg i denne høringen. EFO viser i denne forbindelse til brev fra Norsk Teknologi og juridisk betenkning av 30. mai 2013.

Innledning og oppsummering av våre synspunkter

EFO er svært tilfredse med at NVE fremmer forslag om nye og skjerpede bestemmelser i kontrollforskriften for å motvirke kryssubsidiering mellom konkurranseutsatt virksomhet og nettvirksomheten.

Vi er positive til at det foreslås å innføre et generelt krav om konkurranse ved nettselskapets kjøp av tjenester, herunder også ved kjøp av tjenester fra andre selskap i samme konsern. Vi forutsetter at mulighetene til unntak fra dette kravet kun benyttes helt unntaksvis og at NVE følger dette særskilt opp i sin tilsynsvirksomhet.

Det har tidligere vært påpekt at et krav om selskapsmessig skille mellom nettselskapet og andre virksomheter i konsernet er vesentlig for å sikre at kryssubsidiering ikke forekommer. Vi forstår at dette krever lovendring. Inntil nødvendige endringer i energiloven er på plass er de foreslåtte tiltakene til foredling av inntekter og kostnader mellom virksomhetsområder en god start. Det er imidlertid helt essensielt at NVE følger opp disse endringene med økt tilsyn og kontroll.

Nedenfor vil vi nærmere utdype våre merknader knytte noen konkrete kommentarer til de enkelte forslagene:

Et generelt krav om konkurranse på kjøp

EFO ser det som meget positivt at det foreslås å innføre et generelt krav om konkurranse ved nettselskapets kjøp av tjenester, herunder også da ved kjøp av tjenester fra andre selskap i samme konsern.

Det har vært påpekt at gjeldende regelverk i liten grad sikrer at det er reell konkurranse ved innkjøp av tjenester innenfor nettselskapenes konsernmodell. Dette har vært i klar motstrid med energilovens formål om å hindre at nettselskapene utnytter sin monopolstilling. For å hindre krysssubsidiering av nettselskapets øvrige virksomhetsområder mener vi det er helt vesentlig å sikre at nettselskapets innkjøp fra andre selskaper i samme konsern er basert på markedsmessige priser.

Norsk teknologi foreslo overfor NVE en særskilt bestemmelse om konkurranse ved innkjøp av installasjonstjenester. Vi ser at det foreliggende forslaget § 2-8 sjette ledd utvider kravet om konkurranseutsetting til å gjelde alle transaksjoner som skjer mellom nettselskapet og andre selskaper i samme konsern. Vi ser det som positivt at bestemmelsen utvides til også å gjelde utover installasjonstjenester.

Vi ser det også som positivt at det settes krav om at alle avtaler mellom selskaper innen samme konsern skal foreligge skriftlig. Vi mener dette vil være med å lette NVEs kontrollvirksomhet og vil også være med å bevisstgjøre nettselskapet i sine innkjøpsrutiner og sikre at krysssubsidiering forhindres.

Vi merker oss imidlertid at kravet om konkurranseutsetting skal gjelde «så langt som mulig». EFO vil i denne sammenhengen påpeke at det er helt vesentlig at dette unntaket tolkes snevert og at NVE følger særskilt med på hvordan nettselskapene i praksis vil tolke dette unntaket.

Fordeling av inntekter og kostnader mellom virksomhetsområder

Det er viktig at reglene om fordeling av inntekter og kostnader mellom virksomhetsområdene i størst mulig grad gjenspeiler det reelle bildet og ikke er egnet til å bruke for å skjule krysssubsidiering.

Det er helt essensielt for å sikre oppfyllelse av regelverkets formål at nettselskapene skal fordele sin faktiske kostnader mellom virksomhetsområdene basert på reell bruk av ressurser. Det er helt grunnleggende for å sikre at kunder ikke betaler høyere nettleie enn nødvendig, men også for å hindre at monopolvirksomheten subsidierer annen virksomhet i et konsern. De foreslåtte endringene i forskriftens § 2-8 annet, tredje og fjerde ledd synes å være endringer som i en viss grad kan ivareta dette.

Det er imidlertid helt vesentlig at innstramningene og endringene i bestemmelsen følges opp ved at NVE i sin tilsynsvirksomhet har økt fokus på kostandskontroll, tilsyn og bruk av sanksjoner overfor nettselskapenes transaksjoner mellom interne selskaper.

Vi vil i denne sammenheng påpeke at regulatoriske grep som i større grad setter fokus på kostnadskontroll vil åpne for et mer effektivt tilsyn med nettselskapene og følgelig da også kunne bidra til et mer effektivt tilsyn med nettselskapene og gjennom dette i større grad kunne avdekke kryssubsidiering.

Vi forutsetter de nye reglene om fordeling av inntekter og kostnader mellom virksomhetsområdene også følges opp med økt tilsyn og kontroll for avdekke eventuelle forsøk på kryssubsidiering mellom nettselskapet og andre selskaper/virksomhetsområder i konsernet.

I den forbindelse vil vi også særskilt vise til det Norsk Teknologi tidligere har spilt inn angående anleggsbidragene og mulighetene for kryssubsidiering, se den juridiske utredningen punkt 2.4. Det er positivt at det settes krav om innkjøp skal skje til markedsvilkår, men vi mener at NVE fortsatt i sin kontrollvirksomhet også må ha fokus på denne problematikken.

Krav om selskapsmessig skille

Norsk Teknologi har tidligere påpekt at for å forenkle NVEs regulering og tilsyn er det helt vesentlig å innføre et krav om selskapsmessig skille mellom nettselskapet og andre virksomheter innen konsernet. Dette vil gi større gjennomsiktighet og vil nyte godt av selskapsrettslige krav til å ivareta det enkelte selskaps beste.

Flere av de svakheter som er påpekt over i forbindelse med fordeling av inntekter og kostnader mellom virksomhetsområder, vil bli eliminert dersom det innføres et krav til selskapsmessig skille mellom nettvirksomheten og annen virksomhet.

EFO er innforstått med at dette krever en endring i energiloven og håper derfor at dette jobbes videre med også fra NVEs side.

Vi vil i denne sammenheng også vise til Rapporten «Et bedre organisert strømmnett». I dag er kun det krav om selskapsmessig og funksjonelt skille for nettselskaper med mer enn 100 000 kunder. Ekspertutvalget som har skrevet rapporten peker på en rekke argumenter for å innføre et generelt krav om selskapsmessig og funksjonelt skille mellom nettvirksomhet og konkurranseutsatte aktiviteter. For det første vil manglende skille bidra til å opprettholde en uhensiktsmessig nettstruktur, noe som igjen vil kunne øke kostandene. Videre vil et tydeligere skille hindre uheldig sammenblanding av monopolbaserte og konkurranseutsatte aktiviteter.

Det følger av ekspertgruppens anbefaling at man etablerer tydelige skiller mellom monopol og all konkurranseutsatt virksomhet.

EFO er positive til anbefalingen om å stille et absolutt krav om både selskapsmessig og funksjonelt skille for alle nettselskaper. Et funksjonelt skille innebærer at ledende ansatte i konkurranseutsatt virksomhet ikke kan ha ledende stillinger i nettselskapet. Det vil sikre at beslutninger i nettselskapet treffes uavhengig fra konkurranseutsatte deler av konsernet.

Med vennlig hilsen
Elektroforeningen

Therese Fevang